

XXIII. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

Visegrád

2015. Szeptember 4-5.

A könyvvizsgálati standardok változásai

dr. Ladó Judit

Aelnök

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Előzmény

Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA-k) 2009 óta - I.

2009 – Nemzetközi Standardok tisztázása, átfogalmazása

- IFAC – többéves folyamat eredménye: standardok tisztázása
- lezárult az IFAC által megvalósított un. Clarity project
- valamennyi könyvvizsgálati standard újra fogalmazásra került
- ISA 265 „Belső kontroll hiányosságainak kommunikálása az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé”

2009 után

- nem volt lényeges változás

Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA-k) 2009 óta – II.

Magyarország

- Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok = Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok
- Hatályba lépés: 2012. január 1-jén vagy azt követően kezdődő időszakokra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára

Európai Unió – konzultáció indítása (Zöld Könyv)

- 2013. október 13. - un. „Green Paper”
- széles körű, átfogó konzultáció az Európai Unióban
- az új szabályozást, szabályokat megvitató folyamat

Európai Unió - Viták fókusza

- Mire terjed ki, mit fed le a jogszabályban előírt könyvvizsgálat hatóköre?
- Miről szóljon a könyvvizsgáló jelentése?
- Mennyire legyen részletes a jelentés?
- Hol húzódik a könyvvizsgáló titoktartásának határa?
- Mennyiben kell, hogy eltérjenek a könyvvizsgálattal – beleértve a jelentés tartalmát is – a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók és az ebbe a körbe nem tartozó gazdálkodók esetében?

Európai Unió – eredmény: változás a szabályozásban

- A szabályozás szintjén a válaszokat alapvetően a **2014/56/EU** - az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló – **irányelv**, valamint
- a **537/2014/EU** - a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló – **rendelete** határozza meg.

Eredmény (pillanatnyilag)

IFAC válasza

- 2015. április
- Az Európai Unió jogszabályokkal összhangban, arra mintegy válaszként
- megjelentek a könyvvizsgálati **standardok változásai**, valamint
- egy **új standard** is megalkotásra került (**ISA 701** „Fontos könyvvizsgálati kérdések kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”)

Módosított standardok

Megváltozott standard	Standard címe
ISA 260	Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel
ISA 570	A vállalkozás folytatása
ISA 700	A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítása és jelentéskészítés
ISA 705	A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései
ISA 706	Figyelemfelhívó bekezdések és egyéb kérdések bekezdések a független könyvvizsgálói jelentésben
ISA 720	A könyvvizsgáló auditált pénzügyi kimutatásokat tartalmazó dokumentumokban szereplő egyéb információkkal kapcsolatos felelőssége

Módosított standardok

- továbbra is minden könyvvizsgálatra vonatkoznak - esetleges könnyítésekkel
- A könyvvizsgálat hatóköre továbbra sem **terjedhet ki** a vizsgált szervezet jövőbeni életképességének, hatékonyságának és eredményességének biztosítására.
- A megváltozott standardok és az új standard egyaránt a 2016. december 15-ével vagy azt követően végződő időszakokra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataira hatályos.
- hazai hatálybalépés vélhetően ugyanaz, viszont a döntés a Közfelügyelet hatáskörébe tartozik.

Módosított standardok köre

- könyvvizsgálók legfontosabb kommunikációja
- a könyvvizsgálói jelentéssel kapcsolatos standardok
- a kommunikációval foglalkozó standard
- (a könyvvizsgálói tevékenység kapcsán talán a legtöbbet emlegetett) vállalkozás folytatásának érvényesülésének vizsgálatára vonatkozó standard

Új standard 701. standard

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

- a tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek általános célú teljes körű pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálataira vonatkozik
- de vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a könyvvizsgáló egyébként úgy dönt, hogy a könyvvizsgálat **főbb megállapításait kommunikálja** a könyvvizsgálói jelentésben.
- Nagyobb átláthatóság, kommunikatív érték, figyelem

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

- érvényesül akkor is, amikor a könyvvizsgálót jogszabály vagy rendelet kötelezi a könyvvizsgálat főbb megállapításainak könyvvizsgálói jelentésben való kommunikálására.
- a könyvvizsgáló köteles ismertetni a könyvvizsgálat minden egyes főbb megállapítását, megfelelő alcím használatával, a könyvvizsgálói jelentés külön fejezetében „A könyvvizsgálat főbb megállapításai” címmel.

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

A könyvvizsgálat főbb megállapításai:

- azok a kérdések, amelyek a könyvvizsgáló szakmai megítélése szerint a legnagyobb jelentőséggel bírtak a tárgyidőszak pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálata során.
- az irányítással megbízott személyekkel közölt kérdések közül kerülnek kiválasztásra.

(hasznos lehet, ha a könyvvizsgáló mérlegeli, hogy az a kérdés, amely az előző időszak pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálata során a könyvvizsgálat főbb megállapítása volt, vajon továbbra is a könyvvizsgálat főbb megállapítása marad-e a tárgyidőszak pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálata során.)

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

A KÖNYVVIZSGÁLÓ KÖTELES

1. figyelembe venni:

- Azokat a területeket, ahol a lényeges hibás állítás felmért kockázatai magasabbak vagy ahol az azonosított kockázatok jelentősek az ISA 315 (módosított) nemzetközi könyvvizsgálati standarddal összhangban.
- Jelentős könyvvizsgálói megítéléseket, amelyek a pénzügyi kimutatások olyan területeihez kapcsolódnak, amelyek jelentős menedzsment megítélést igényeltek, beleértve a számviteli becsléseket, amelyek magas becslési bizonytalanságúnak minősültek.
- Az időszakban felmerült jelentős események vagy tranzakciók hatását a könyvvizsgálatra.

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

A KÖNYVVIZSGÁLÓ KÖTELES

2. megállapítani, hogy a fentiekkel összhangban meghatározott kérdések közül melyek azok, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírtak a tárgyidőszak pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálata során, és emiatt a könyvvizsgálat főbb megállapításainak minősülnek.
3. ismertetni a könyvvizsgálat minden egyes főbb megállapítását (ha nincsenek, erről a tényről nyilatkozatot tenni)
4. a fentieket közölni az irányítással megbízott személyekkel és belefoglalni a dokumentációba
5. Mérlegelni a közzététel hatásait az etikai követelmények tükrében

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

NEM:

- Helyettesíti a pénzügyi kimutatásokban szereplő közzétételeket, amelyeket a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek megkövetelnek a menedzsmenttől, vagy amelyek máskülönben szükségesek a valós bemutatás eléréséhez;
- Helyettesíti a könyvvizsgáló által való minősített vélemény kibocsátását, amikor azt az ISA 705 (módosított) nemzetközi könyvvizsgálati standarddal összhangban a konkrét könyvvizsgálati megbízás körülményei megkövetelik;
- Helyettesíti az ISA 570 (módosított) nemzetközi könyvvizsgálati standardnak megfelelő jelentéskészítést, amikor lényeges bizonytalanság áll fenn olyan eseményeket vagy körülményeket illetően, amelyek jelentős kétséget támaszthatnak a gazdálkodó egységnek a vállalkozás folytatására vonatkozó képességével kapcsolatban; vagy
- Minősül külön véleménynek egyedi kérdésekben

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

A könyvvizsgálat főbb megállapításai nem helyettesítik a minősített vélemény kibocsátását:

- a könyvvizsgáló nem tárgyalhat egy kérdést a könyvvizsgálói jelentés „A könyvvizsgálat főbb megállapításai” fejezetében akkor, ha a könyvvizsgáló arra lenne kötelezve, hogy minősített véleményt bocsásson ki az ISA 705 (módosított) nemzetközi könyvvizsgálati standarddal összhangban az adott kérdés tekintetében.

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

Jelentős könyvvizsgálói figyelmet igénylő kérdések

- a pénzügyi kimutatások lényeges hibás állításainak kockázatai
- az olyan kérdések, amelyek kihívást jelentenek a könyvvizsgáló számára az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték megszerzésében vagy a vélemény megfogalmazásában
- átfogó könyvvizsgálati stratégia, erőforrások biztosítása, a könyvvizsgálati erőfeszítés mértéke
- egyes nemzetközi könyvvizsgálati standardok meghatározott kommunikációt írnak elő az irányítással megbízott személyekkel

ISA 701

„A könyvvizsgálat főbb megállapításainak kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben”

A könyvvizsgálat főbb megállapításai segítenek megérteni

- A megállapítások jelentőségét, körülményeit
- Hogy miért minősültek jelentősnek: kiemeli a gazdálkodó egységre specifikus szempontokat
- a menedzsment szándékát, hogy miért kezelte úgy a kérdést
- A mögöttes fő feltételezéseket

Módosított 260. standard

ISA 260

Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel

A könyvvizsgálónak kommunikálnia kell:

- a könyvvizsgálat tervezett hatókörének és ütemezésének áttekintését, amely magában foglalja a könyvvizsgáló által azonosított jelentős kockázatok kommunikációját is
- A részletes könyvvizsgálati eljárások jellegét és ütemezését
- a könyvvizsgáló meglátásai a pénzügyi kimutatások szubjektív mozzanatairól
- a jelentős kockázatokat jelentő számviteli becslésekre vonatkozó becslési bizonytalanság közzétételeinek megfelelősége

ISA 260

Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel

A jelentős kockázatok kommunikálása:

- segít megérteni hogy miért kell különleges könyvvizsgálói mérlegelés és
- segítséget nyújthat az irányítással megbízott személyek számára a pénzügyi beszámolási folyamat felügyeletére vonatkozó felelősségük teljesítéséhez

(Amikor a 701. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálói standard alkalmazandó, a könyvvizsgáló felelőssége a kulcsfontosságú könyvvizsgálati ügyek meghatározása és kommunikálása a könyvvizsgálói jelentésben.)

ISA 570

A vállalkozás folytatása

Hatókör:

- a könyvvizsgálónak a vállalkozás folytatásával kapcsolatos felelőssége, és
- ennek a könyvvizsgálói jelentésre gyakorolt hatásai

Módosított 570. standard

ISA 570

A vállalkozás folytatása

2009	2015
A vállalkozás folytatásának feltételezése	A vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel
Lényeges bizonytalanság	Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték
	A közzétételek megfelelősége események vagy feltételek azonosítása, de lényeges bizonytalanság hiánya esetén

ISA 570

A vállalkozás folytatása

A könyvvizsgálónak

- fel kell mérnie, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzett-e arra vonatkozóan, hogy helyénvaló a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása a pénzügyi kimutatások készítése során, és
- le kell vonnia erre vonatkozó következtetéseit

ISA 570

A vállalkozás folytatása

Könyvvizsgálói következtetések:

Lényeges bizonytalanság olyan eseményekhez vagy feltételekhez vonatkozóan, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a gazdálkodó egységnek a vállalkozás folytatására való képességével kapcsolatban

Közzétételek megfelelősége:

Lényeges bizonytalanság áll fenn, amennyiben az események vagy feltételek potenciális hatása és bekövetkezésük valószínűsége olyan mértékű, hogy megfelelő közzététel szükséges a pénzügyi kimutatások valós bemutatásához, vagy ahhoz, hogy a pénzügyi kimutatások ne legyenek félrevezetőek.

ISA 570

A vállalkozás folytatása

A könyvvizsgálói jelentés következményei:

- A vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása helytálló, de lényeges bizonytalanság áll fenn
- A vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása nem helytálló

Módosított 705. standard

ISA 700

A független könyvvizsgálói jelentés

A könyvvizsgálói jelentés szerkezete a „**feje tetejére állt**”

Jelentés címe

Címzett

Vélemény

A vélemény szakasz tartalmazza a pénzügyi kimutatások beazonosítását is.

ISA 700

A független könyvvizsgálói jelentés

A könyvvizsgálói jelentés szerkezete a „**feje tetejére állt**”

Vélemény alapja

Kijelentést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a könyvvizsgáló mit végzett el és hogy ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyítékkal rendelkezik a könyvvizsgálói vélemény kibocsátásához.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati ügyek

Részletes leírása annak, hogy a könyvvizsgáló milyen lényeges kockázatokat, bizonytalanságokat tárt fel (701. standard)

ISA 700

A független könyvvizsgálói jelentés

A könyvvizsgálói jelentés szerkezete a „**feje tetejére állt**”

Vezetés felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

Könyvvizsgáló felelőssége a pénzügyi kimutatásokért
Itt kell a lényegességet bemutatni

Egyéb jelentéstételi felelősségek

Aláírás, dátum

ISA 705

A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései

A könyvvizsgálói vélemény

- „Korlátozott vélemény”
- „Ellenvélemény” vagy
- „A véleménynyilvánítás visszautasítása”

ISA 705

A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései

Korlátozott vélemény alapja

Kijelentést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a könyvvizsgáló mit végzett el és hogy ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyítékkal rendelkezik a könyvvizsgálói vélemény kibocsátásához.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati ügyek

A korlátozott vélemény alapja című részben kifejtett ügyön kívül, az alább kifejtett ügyek képezik a jelentésben kommunikálandó kulcsfontosságú könyvvizsgálati ügyeket.

Ugyan ez igaz az ellenvéleményt tartalmazó könyvvizsgálói jelentés tartalmára is.

Köszönöm a figyelmet!

